

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/84/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2512205074
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2512205074.3

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členiek senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v spore žalobkyne: E. H., narodená XX. F. XXXX, trvalý pobyt Q., právne zastúpenej: JUDr. Milan Ficek, advokát s. r. o., Žilinská 14, Bratislava, IČO: 47 232 757, proti žalovanému: I. J., narodený XX. A. XXXX, trvalý pobyt T. I. R. N. XXX/XX, H., zastúpeného advokátom: Mgr. Róbert Schronk, Štúrova 1417/37, Nitra, IČO: 42 206 448, o 20.333,52 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Piešťany zo 7. septembra 2020, č. k. 7C/158/2012-263, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti o náhrade trov konania (II.) r u š í a vec v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zastavil konanie (I.) a o náhrade trov konania rozhodol tak, že žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (II.). Rozhodnutie odôvodnil ust. § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1, 2, § 157 ods. 2 CSP (Civilný sporový poriadok č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov). Vecne zdôvodnil zastavenie konania z dôvodu späťvzatia žaloby žalobkyňou v celom rozsahu, po začatí pojednávania, pričom žalovaný na výzvu súdu k späťvzatiu žaloby sa nevyjadril, v dôsledku čoho bolo konanie zastavené. Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil súd prvej inštancie ust. § 256 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP. Vzhľadom k tomu, že žalobkyňa vzala žalobu späť pre správanie žalovaného v priebehu sporu, kedy žalovaný splnil svoj záväzok voči nej, zastavenie konania procesne zaviniť žalovaný. Keďže súd prvej inštancie nezistil existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa pre výnimočné nepriznanie náhrady trov konania podľa § 257 CSP, žalobkyni bola priznaná náhrada trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

2. Proti tomuto uzneseniu v časti o náhrade trov konania (II.) podal včas odvolanie žalovaný navrhujúc jeho zmenu nepriznaním žalobkyni nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a priznaním žalovanému nároku na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolanie odôvodnil vadou konania majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a súčasne nesprávnym právnym posúdením. Súd prvej inštancie nerozlíšil trovy konania pred súdom prvej inštancie a trovy odvolacieho konania. Zo znenia predmetného výroku napadnutého uznesenia nie je možné zistiť, na ktoré konanie sa priznaný nárok vzťahuje. Žalobkyni pritom nemožno priznať nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže bola v odvolacom konaní v plnom rozsahu neúspešná. O odvolaní žalovaného proti rozsudku pre zmeškanie rozhodol odvolací súd tak, že predmetný rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Z uznesenia odvolacieho súdu vyplýva, že žalovaný dosiahol v odvolacom konaní plný úspech. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vec vráti súdu prvej inštancii na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov (odvolacieho konania) súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci. Bolo preto povinnosťou súdu prvej inštancie rozhodnúť o

náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie a o náhrade trov konania pred odvolacím súdom a to tak, že žalovaný má voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaný poukázal aj na skutočnosť, že žalobkyni nahradil všetky trovy konania, vrátane trov právneho zastúpenia, a to v zmysle dohody o urovnaní, ktorá je súčasťou súdneho spisu a ktorú predložila súdu žalobkyňa spolu so späťvzatím žaloby. Strany sporu v dohode o urovnaní výslovne konštatovali, že nárok na náhradu trov konania žalobkyne vrátane trov právneho zastúpenia, bol v plnej výške uhradený. V článku 2 dohody zmluvné strany konštatujú, že dlžník realizoval v prospech veriteľa dňa 2. júna 2014 úhradu vo výške 23.000 eur. Istina a trovy konania vedeného na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 7C/158/2012 predstavujú sumu vo výške 22.908,27 eur. Po započítaní uvedenej úhrady na uplatňovanú istinu a trovy konania, predstavuje zvyšok úhrady sumu 91,73 eur. Žalovaný uhradil všetky dohodnuté splátky ešte pred dohodnutou dobou splatnosti, čo žalobkyňa potvrdila a žalovaný preukazuje zoznamom platieb realizovaných na bankový účet žalobkyne. Vzhľadom na úplnú úhradu všetkých trov konania žalobkyne zo strany žalovaného, pred zastavením konania, súd prvej inštancie mal rozhodnúť tak, že žalobkyni neprizná náhradu trov konania. Uvedenú skutočnosť mal súd prvej inštancie považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa, keďže vyplýva z predložených listín žalobkyňou.

3. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť a žalovanému uložiť povinnosť náhrady trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní v plnom rozsahu. Vzhľadom k tomu, že žalovaný uhradil v zmysle dohody o urovnaní nárok žalobkyne, vzala žalobu späť z dôvodov v ňom uvedených. Z článku IX. a X. dohody o urovnaní vyplýva, že sporové strany sa dohodli na uzavretí súdneho zmiere, o ktorý sa žalobkyňa pokúsila, keď prostredníctvom právneho zástupcu kontaktovala právneho zástupcu žalovaného za účelom dohody na ukončení konania zmirom, ktorý však napokon uzavretý nebol. Z dôvodu, že odpadol predmet sporu, vzala žalobkyňa žalobu späť a uviedla čo žalovaný uhradil, vrátane trov konania a na aké trovy konania má žalobkyňa ešte nárok. Podľa článku X. dohody za vysporiadané sa považujú len nároky vzniknuté ku dňu podpisu dohody o urovnaní, za podmienky dodržania článkov VI. až IX. dohody, ktoré dodržané neboli (napríklad žalobkyni neboli uhradené trovy konania za vyjadrenie k odvolaniu a späťvzatie žaloby). Ďalšie trovy konania vznikli vinou žalovaného, ktorý tento stav do istej miery zavinil aj svojou procesnou pasivitou. Podstatným pre rozhodnutie o tom kto má úspech v spore a v akom pomere, je celkový výsledok sporu. Zohľadňuje sa vzťah medzi žalobným návrhom a výrokom súdneho rozhodnutia. Je nesporné, že žalovaný žalobkyni uhradil nárok, ktorý žalovala. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že žalovaný zapríčinil zastavenie konania. Keďže žalovanej vyplatil nárok až po podaní žaloby a vo veci nebol uzavretý zmier, súd prvej inštancie nemohol rozhodnúť podľa ustanovenia § 255 a § 256 CSP. Žalobkyňa nemala čiastočný úspech vo veci. Bol jej vyplatený žalovaný nárok, hoci na podklade dohody o urovnaní, nie právoplatného rozsudku. Neobstojí tak argumentácia žalovaného, že v odvolacom konaní bola neúspešná. Predmetné konanie sa týkalo skôr procesných než hmotno-právnych otázok. Žalobca, ktorý navrhne rozsudok pre zmeškanie nemôže vedieť, či na strane žalovaného nie sú dôvody na jeho následné zrušenie. Na uvedenú skutočnosť nemá ako strana konania žiadny dosah. Prístup kedy sa zodpovednosť za vydanie rozsudku pre zmeškanie súdom, ktorý je neskôr zrušený, prenáša na stranu konania a zohľadňuje v rozhodnutí o trovách, nie je v súlade s princípom spravodlivosti. Navyiac žalovaný mal možnosť sa vyjadríť k späťvzatiu žaloby a neurobil tak. Vzhľadom na koncentračnú zásadu by súd nemal na námietky žalovaného prihliadať. Z dôvodu, že žalobkyňa bola vo výsledku úspešná, prislúcha jej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O tom aké úkony jej budú priznané, bude rozhodnuté v rozhodnutí o výške nároku na náhradu trov konania.

4. Odvolací súd podľa § 34 CSP (Civilný sporový poriadok zákon č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. m/ CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnuté uznesenie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že sú dané dôvody na zrušenie uznesenia súdu prvej inštancie v napadnutej časti.

5. Súd prvej inštancie odôvodnil procesné zavinenie žalovaného na zastavení konania splnením záväzku, ktorý bol predmetom sporu, po začatí konania. Napriek tomu, že so späťvzatím žaloby bola žalobkyňou predložená aj dohoda o urovnaní zo dňa 7. augusta 2014 uzavretá stranami konania, obsahom ktorej bolo späťvzatie žaloby, ako aj náhrada trov konania, z odôvodnenia napadnutého

rozhodnutia súdu prvej inštancie nevyplýva vypsoriadanie sa s uvedenou dohodou strán konania v časti týkajúcej sa náhrady trov konania.

6. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

7. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie absentuje tiež argumentačný základ vzťahujúci sa na náhradu trov odvolacieho konania (v dôsledku zrušenia súdneho rozhodnutia odvolacím súdom v priebehu sporu a vrátenia veci na ďalšie konanie).

8. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb.), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.) je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky. Iba takéto rozhodnutie je preskúmateľné a stranám umožňuje poznať postup súdu. Požiadavky na právnu argumentáciu vyplývajú aj z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky a smerujú k tomu, aby výsledok rozhodovacej činnosti súdov bol jasný, zrozumiteľný a dostatočne odôvodnený a aby strana sporu nemusela hľadať odpoveď na nastolenú problematiku v rovine dohadov.

9. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napríklad sp. zn. I. ÚS 265/05) pokiaľ súd dospeje k rozhodnutiu bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí vypsoriadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, treba rozhodnutie súdu považovať za arbitrárne, teda za rozporné s článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.). Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu (napríklad sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04).

10. S poukazom na vyššie uvedené rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti nezodpovedalo požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a postrádalo argumentačný základ, ktorého správnosť by odvolací súd mohol preskúmať. Súd rozhoduje o náhrade trov konania bez návrhu (§ 262 ods. 1 CSP), v dôsledku čoho bol daný dôvod na preskúmanie rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutej časti.

11. Odvolací súd preto rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti o náhrade trov konania (II.) podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie o náhrade trov konania v dôsledku späťvzatia žaloby, predstavuje prvé rozhodnutie, nebol daný dôvod na aplikáciu ustanovenia § 390 CSP.

12. Povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní pri rozhodovaní o náhrade trov konania v dôsledku zastavenia konania pre späťvzatie žaloby, bude vypsoriadať sa s dohodou strán konania o náhrade trov konania v dohode o urovnaní zo dňa 7. augusta 2014, predovšetkým z hľadiska realizácie úhrady náhrady trov konania žalobkyni zo strany žalovaného.

13. Vzhľadom na ustanovenie § 396 ods. 3 CSP, súd prvej inštancie rozhodne o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie a o náhrade trov odvolacieho konania (vedeného pod sp. zn. 10Co/65/2018, ako aj pod sp. zn. 10Co/84/2020), s prislúchajúcim argumentačným základom v písomnom odôvodnení súdneho rozhodnutia.

14. Pri písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia bude súd prvej inštancie, v intenciách vyššie uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu, postupovať v súlade s procesnými pravidlami a preskúmateľným spôsobom vyjadriť skutkové zistenia a právne závery, na základe ktorých vec posúdil a rozhodol.

15. Svoj právny záver zdôvodní zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania, dá odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (porov. rozhodnutia Ústavného súdu napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

16. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán konania.

17. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

18. Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.